

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б
№ 200 (6176) | 29 жніўня 1938 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

А. Любимцаў. — Дешыя комсамольцы ўста-
наюць у рады партыі.
АРТЫКУЛЫ:
Капітан Сцензіна. — Што адбылося ў раёне
возера Хасан?
Яна Купала, Якуб Колас, Пятрусь Броўка. —
Да юбілея вялікага паэта-рэвалюцыянера.
Будзем дапамагаць школе ў выхаванні нашых
дзяцей (адкрытае пісьмо бацькоў вучняў 7-6 класу
45-й школы г. Менска).
Множацца поспехі станаўчаў.
Р. Сяргеева. — Прапускаюць лепшыя тэрміны
сўбю.

Г. Паўлаў. — Зрываюць сілаванае кармоў.
Д. Пульняў. — Сельскі дом культуры.
ЗА РУБЯЖОМ:
На франтах у Іспаніі.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі.
Становішча ў Чэхаславакіі.
Унутрыпалітычны крызіс у Францыі.
Армія генерала Франка ў Парыжы.
Абстрэл аўтамабіля італьянскага пасла
пры «Эвр» Франко.
«Эвр» аб германа-італьянскім пагадненні аб
падзеле Іспаніі.
Новыя мабілізацыйныя мерапрыемствы Германіі.

МАЦАВАЦЬ АХОВУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ УЛАСНАСЦІ

Несакрушальнай асновай асновай сацыялістычнай дзяржавы працоўных нашай мацяры-радымы — з'яўляецца грамадская сацыялістычная ўласнасць. Неабсяжны прасторы палітычнага Саюза, багацейшыя нетры яго зямель, густыя лясы, гіганты-заводы, фабрыкі, транспарт... усё, чым налічана багата сацыялістычная дзяржава — з'яўляецца ўсенароднай уласнасцю, гранітным фундаментам чароўнага будынка камунізма, які пераможна будзе савецкі народ пад мудрым кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна.

Праклятая банда гнушчых рэстаўратараў капіталізма, фашысцкіх імпіэнаў, трафістаў, бухарынаў, буржуазных нацыяналістаў і іншай падлі ўсім сіламі і сродкамі імкнулася паліваць аснову савецкага ладу. Шалёныя сабакі фашызма, смяротна неавідзачы працоўных, імкнуліся нанесці шкоду сацыялістычнай уласнасці. Доблесная савецкая разведка раскрыла карты ворагаў, іх стаўкі біты. Нічымныя чары растапаня. Савецкі народ вылічыў і знішчыў усё да аднаго здрадніцкага раздмуханага і сацыялізма, які ўздукаюць падняць руку на свяшчэнную аснову савецкага ладу, на шчаслівае жыццё працоўных.

Партыя, савецкі ўрад мабілізуюць усё сродкі для таго, каб забяспечыць неадыхальна непахісна асновы савецкага ладу. Партыя патрабуе першымі і рашуча змагацца з усімі правамі бездзянасці, разгільдзайства і бескалопнасці, якія выдуча да паванна народнай маёмасці.

Неабходна памятаць, што адным з улюбёных метадаў шкідлівай работы ворагаў народа з'яўляецца падпад фабрык, заводаў, калгасаў, МТС. Мацяры дыверсантаў палюваў дзеяннем запалкі, бышам-бы неаўмысна кілакі гарачыя акуркі, пад рознымі прадлога-мі парушалі правы пажарнай бездзянасці, наўмысна ігнаравалі ўказанні пажарнага нагляду.

Як відаць, не ўсе гаспадарнікі, не ўсе кіраўнікі раёнаў і сельсаветаў зрабілі з гэтых фактаў адвадныя ўрок. Праўдзіна абыхавыя адносіны да мабілізацыі ўсёго насельніцтва на барацьбу з пажарамі, праяўленне ідэальнага бескалопнасці, на жаль, яшчэ часта мае месца.

Найдаўня агні пажару згарэла маёмасць 54 калгасных двароў вёскі Сідаравічы, Чачэрскага раёна. Дзесяці гектараў добрага страйнага лесу загінула ў агні ў Халопеніцкім раёне. Аб чым гэта сведчыць? Толькі аб тым, што ахова сацыялістычнай уласнасці ад агню ў гэтых раёнах далёка не на вышнім патрабаванні, прад'яўляючым партыі і ўраду. Аналіз прычынаў узнікнення пажараў у гэтых раёнах дазваляе поўную бестурботнасць кіраўнікоў, адсутнасць масава-растлумачальнай работы сярод насельніцтва і патуранне тым, хто ігнараве рашэнні ўрада аб прапінжарных мерапрыемствах і ўказанні пажарнага нагляду.

Зусім нядаўна грубае парушэнне правіл прапінжарнай бездзянасці ў час малабы і дрэнны догляд за тэра-тарам прывялі да пажару ў калгасе «Зара», Рагавіцкага сельсавета Заслаўскага раёна.

Гэты выпадк павінен навучыць кіраўнікоў МТС і калгасаў паважав правіл прапінжарнай бездзянасці, арганізаваць такую ахову багатага ўра-да, якая выключыла ўсюкую магчы-масць паванна і страг ад агню. Не-абходна пераглядзець усё дэталі ар-ганізацыі сучасна і мацаваць ўрадаю.

АБ ВЫКАНАННІ ПАСТАНОЎ СНК БССР АД 9 ЛІПЕНЯ І АД 8 ЖНІЎНЯ ПА ПЫТАННЮ АБ ПАРЫХОТЦЫ ДА ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦВА 1939 ГОДА ПА МАГІЛЁўСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Пастанова Савета Народных Камісараў БССР

Адзначыць, што становішча падрых-тоўчых работ па перапісу насельніц-тва 1939 г. па Магілёўскай вобласці прадэкава аставацца неадвальна-вым: не ўстаноўлена граніца горада Магілёва, не ўпарадкаваны назвы ву-ліц і нумарыяна дамоў у горадзе Асі-павічы, у Дрыбінскім і Магілёўскім ра-ёнах не ўдакладнены рабыныя карты і не закончана праверка па-гаспадар-чых кніг сельсаветаў. Да ар-ганізацыі камісіі сельсаветаў перапі-су прэступілі 8 раёнаў вобласці, з 20. Організмат не прэступіў да зацвер-джэння кіруючых кадраў перапісу. Раёныкамкомы зацвердзілі толькі 10 проц. патрэбнай колькасці кадраў перапісу.

Такое становішча падрыхтоўчых ра-бот да перапісу насельніцтва з'яў-ляецца вынікам самаўхілення ар-ганізмат ад кіраўніцтва работамі па па-дрыхтоўцы да перапісу насельніцтва.

Совет Народных Камісараў БССР на-ставіўлае:

1. Указаць старшнін оргкамітэта па Магілёўскай вобласці тав. Церахаву на поўную адсутнасць з яго боку кі-раўніцтва падрыхтоўчымі работамі да перапісу насельніцтва і невыкананне пастановы СНК БССР аб разгортванні падрыхтоўчых мерапрыемстваў да пе-рапісу.
2. Абавязваць старшнін оргкамітэта па Магілёўскай вобласці забяспечыць неперасэржым кіраўніцтвам выкананне ўсёх падрыхтоўчых работ да перапісу насельніцтва па вобласці, заслухоў-ваючы абласное ўпраўленне народна-гаспадарчага ўліку і раівыканомы аб холад падрыхтоўкі.
3. Адначасова зусім недапушчаль-нае становішча з падборам і зацвер-джэннем кадраў для правядзення пера-пісу па вобласці ў цэлым, абавязваць оргкамітэт прыняць меры, забяспеч-ваючы падбор і персанальнае зацвер-джэнне кіруючых і масавых кадраў для перапісу насельніцтва ў тэрміны, устаноўленыя СНК БССР, прапанаваў-шы раёныкамком і гораветам для гэтай моты склікаць па-заатарговыя па-саджыльні прэзідыума.
4. Папярэджіць тав. Церахаву, што ў выпадку непрыняцця рашучых мер на працягу 5 дзён да выканання гэтай пастановы—СНК БССР прыме ад-вадныя меры ўздзеяння.
5. Абавязваць Упраўленне нарас-луку інфармаваць СНК БССР аб холад падбору і зацверджэння кадраў пе-рапісу 5, 15 і 25 верасня.

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР—НІСЯЛЕУ.
Кіраўнік справам Савета Народных Камісараў БССР—МАНШЭУ.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ
Паводле наведання агенства Га-васа, у раёне на паўночны ўсход ад Галіцэзы мяцежныя падпрыялі 26 жніўня чатыры лютых атакі на рэспуб-ліканскія пазіцыі ля падножжа горна-га масіва Парыда да Фогунас. Гэ-тыя атакі рэспубліканскімі войскамі былі адбиты. У раёне Галіцэзы мяцеж-нікі прававалі адкрыць сабе праход на захад ад масіва Санта-Мадэлена. Гэта спроба авазалася такой-жа мала паспяховай, як і папярэдняя.

У сектары на поўнач ад ракі Эбро мяцежныя падпрыялі атаку ў раёне Трэмпа супроць рэспубліканскіх па-зіцый размешчаных на правым беразе ракі Абелья. Гэта атака была рэспуб-ліканцамі адбіта.

Паводле наведання іспанскага мі-ністэрства абароны ад 27 жніўня, рэ-спубліканскія войскі паспяхова адбілі атаку мяцежнікаў і інтэрвентаў на па-зіцыі ў Пэдрас да Аоло.

У зоне ракі Эбро рэспубліканскія войскі прадэкаваць аказаць энергій-нае супраціўленне мяцежнікам. У вы-нігу атак мяцежнікаў, падпрыяных ім 27 жніўня на Сіера Аліха, яны нанеслі цяжкія страты.

„ЭВР“ АБ ГЕРМАНА-ІТАЛІЯНСКІМ ПАГАДНЕННІ АБ ПАЗДЗЕЛЕ ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 27 жніўня. (БЕЛТА). Табу і ў «Эвр», спыняючыся на алказе ге-нерала Франка на працяговым камітэта па неўмяшанню аб адзінакім замеж-ных войсках у Іспаніі, піша, што, па ве-сках англіскага ўрада, паміж Гітле-рам і Мусаліні дагнута пагадненне адносна ўстанавлення германа-італьян-скага паванання над Іспаніяй. Гэта па-гадненне было дагнута да таго, як генерал Франко адправіў свой адказ у Лондан. «Па атрыманні намі з Рыма вестак», — піша Табу, — пачатковы план германскага і італьянскага па-ванання на Пірэнейскім паўвостраве прад-дугледжае захаванне італьянскага па-ванання над Балерамі, астравімі Справа і Ізае не аб фармальнай анэксі-і Балераў астраві, але аб устано-ўленні поўнага паванання Італіі над гэтымі астравімі.

Згодна германа-італьянскага плана па працягу доўгага часу іспанскі ўрад меў бы бок-аб-бок з сабой ка-сультацыйны камітэт, што складалася з італьянцаў і германцаў, які з'явіў-ся б фактычным правіцелем краіны. Іспанская армія павіна была аргані-завана вышэйшымі германскімі і іта-ліянскімі афіцэрамі.

Германцы пры гэтым мелі-б некаго-ру перавагу ў суцэснай арміі. У авіяцыі-ж перавага была-б прадстаў-лена італьянцам. Інструтары, пільоты, навігацыйны і т. д. складалі-б з італьянцаў, атрымаўшы іспанскае грама-дзяніства.

Што датычыць эканамічных рэсурсаў Іспаніі — жалезных, свінцовых, мед-ных і ртутных копел, чыгуначных, та-бачных манастаў і т. д., то яны зі-равалі-б міжнародным кансорцы-умам у якім прымаў-б удзел італьян-цы, германцы і іспанцы. Іспанцы атры-маў-б у гэтым кансорцыуме ганаровыя пасадзі, але былі-б у ім у меншасці. Франка-англійскае жануарства была-б радзідкава ўтрэнена.

План таксама праддугледжае экспа-рыраванне замежных эканамічных інтэ-ресаў у Іспаніі.

Абстрэл аўтамабіля італьянскага пасла пры „Эвр“ Франко

АНТЫТАЛІЯНСКІЯ ДЭМАНАСТРАЦЫІ У САН-СЕБАСЦ'ЯНЕ

ПАРЫЖ, 27 жніўня. (БЕЛТА). Аген-тства Эспан перадае аб меўшым месца 22 жніўня нападзе на аўтамабіль іта-ліянскага пасла пры «Эвр» Франко, які адбыўся ля Сан-Себасціяна. Аўта-мабіль, у якім ехалі італьянскі пасол, яго жонка, сакратар і шофер, накіроў-ваўся па дарозе з Сан-Себасціяна ў Бургос і атурў ў Саламанку. Пятруль фалангістаў загалду шофера спынілі. Аднак машына прадэкава рухацца па дарозе з рашэняй скорасцю. Па-труль адрыў па ёй агонь. Пасля ге-тэга аўтамабіль спыніўся, і італьянскі пасол, вышаўшы з машыны, стаў тромка абараня напалам на аўтамабіль іта-ліянскага прадстаўніка. Сабравшыся

УНУТРЫПАЛІТЫЧНЫ КРЫЗІС У ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 27 жніўня. (БЕЛТА). У-буджэнне, якое выклікала прамова Да-дале ў найвышэйшых працоўных ма-сах Францыі, з нагляднасцю паказала выключную папулярнасць праграм народнага аўтыфашысцкага фронту. Працоўныя масы гатовы аставаць да-сягнутыя ім сацыяльныя заваяванні. Народны фронт прадэкавае жыць у сазанні і імкненні мас. Відзочна, у сувязі з гэтым учора на пасаджы-лі парламентарнай групы рэвалю-цыянальнай партыі Даладэ катэгорычна запынуў, што ён не памыліўся аб по-шухав падтрымання свайму ўраду ў прыхлых колах.

Лічачь, што ў січу процідзеянні ра-дыкалаў і кістаючыя пазіцыі ў дэ-легаты левых груп сёння не будзе прынята рашэнне аб неадкладным скліканні палаты дэпутатаў. Вліом учора завіў, што ён «больш чым ка-лі-небудзь» з'яўляецца прыхільнікам стварэння ўрада нацыянальнага ад-навання вакол народнага фронту. Калі-б гэта было магчыма, то трэба было-б выключыць неадкладна ўрадыны крызіс. Аднак такога становішча няма. Ал-соль вывад, што нічога не трэба ра-біць для таго, каб затруціць урад-лаву дэянасць.

«Юманітэ» па ловаду пазіцыі, за-нятай галавой французскага ўрада, пі-ша ў перадавым артыкуле, што ў па-рушэнне закона аб 40-гадзінным ра-бочым тыдні Даладэ бацьчы «адзіны

АРЫШТ АГЕНТАў ГЕНЕРАЛА ФРАНКА ў ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ, 28 жніўня. (БЕЛТА). Па-ліцыя арыштавала ў Парыжы чатырох асоб, якія перавозілі зброю для іспан-скіх мяцежнікаў. У пачаткі гэтых

Е. С. ЮЗЕНКОВА — лепшая ільманерабыльшчыца Касцюковіцкай МТС. За 15 дзён на машыне «ВНТ-5» тав. Юзэнкова выцэрабіла 110 га ільну пры норме 50 га за сезон. Фото В. Вернера (СФ).

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў КІТАІ

У ЦЕНТРАЛЬНЫМ КІТАІ
За апошнія два дні на фронце ра-кі Янцзы адначасова значная акты-візацыя кітайскіх войскаў. На паўноч-ным беразе ракі кітайскія войскі за-трымалі прасоўванне японскіх часцей і перайшлі ў рашучае контрастпу-ленне. 27 жніўня ў 9 гадзін раніцы японскія войскі ўварваліся ў горада Пен-шань. Прадэкаваць пачыні японцаў, кітайскія войскі ў 2 гадзіны дня за-нялі горада Тайху (на паўднёвы захад ад Аньцзіна). Японскія войскі, несучы вядлікія страты, адступілі да Ань-цзіна. Атрад японскіх войскаў, які знахо-дзіўся ў Хуаньмі, адразаў кітайцамі ад свайго тылу.

На паўднёвым беразе Янцзы лютыя баі прадаўжаюцца ў раёне Наньцзана (на поўдзень ад Цзюцзяна). У гэтым раёне японцы прававалі высадзіць десант колькасцю ў 400 чалавек. У трохгадзінным сражэнні японцы стра-цілі каля 200 чалавек забітымі, уклі-ваючы камандзіра десанта. Над на-ціскам кітайскіх войскаў японцы ад-ступілі. Кітайцы захватілі 4 кулямёты і некалькі дзесяткаў вінтовак. У баіх пад Наньцзанам японцы шырока ска-рыстоўвалі ўдурлівыя газы. Аднак, як

толькі газы рассяліся, кітайскія вой-скі перайшлі ў контрастпуленне і некалькі прасунуліся наперад. У ра-зультатае прыманюна японцамі ўдур-лівых газаў з кітайскіх часцей у тыл аэкаваўна влікая колькасць байцоў, перажытых газамі.

28 жніўня ў раёне баёў на Янцзы кітайскія артылерыя зацэпіла з япон-скімі транспартамі.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ
У правіцы Шаньсі калона японскіх войскаў выступіла некалькі дзён та-му назад з Лыны на захад супроць-шыся з рашучым супраціўленнем кі-тайскіх часцей, вымушана была вяр-нуцца ў Лыны. Кітайскія войскі прад-дэкаваць японскую калону, падшылі да ваколіц горада, дзе зараз адбы-ваўся баі. Кітайцамі захоплены у па-лон японскі афіцэр, які камандаваў аперачыямі ў гэтым раёне.

На апошніх павеламненнях, у пра-віцы Хэбэй 23 жніўня ў раёне Ма-льчана (на паўночны захад ад Баолэ-яна) 400 салдат войска Манчжоу-Го, паўстаўшы супроць японцаў, перайшлі на кітайскую старону. Прапінюшы салдаты войска Манчжоу-Го ўключылі ў атрады кітайскай арміі.

СТАНОВІШЧА ў ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 27 жніўня. (БЕЛТА). Акты-ўная дзейнасць англійскай місіі лорда Рэнсімена прывяла да новых уступак чэхаславацкага ўрада. У аўтыпінжар-ным сёння ітэр'ю Годжа з карэспанд-энтамі англійскага газет афіцыйна па-двердзіла, што чэхаславацкі ўрад за-гладзіў пры разгортванні адмініст-ратыва ўраўлення рэспублікі су-лічы нацыянальны састаў таго або ін-шага раёна ці вобласці. Гэта значае фактычнае раздзяленне рэспублікі на аўтаномныя нацыянальныя вобласці (кантоны). Маркуча, што пры аякці-ўленні новай адміністрацыйнай ре-формы будучы створаны тры або чаты-ры нямецкія вобласці. Але і гэта да-

НОВЫЯ МАБІЛІЗАЦЫЙНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ ГЕРМАНІІ

ПРАГА, 27 жніўня. (БЕЛТА). З па-інфармаваўных крыніц наведваюць аб далейшых мабілізацыйных мерапры-емствах фашыскай Германіі. Да 15 ве-расня (да тарнага скачэння сельска-гаспадарчых работ) лік удзельнікаў, праходзячых у розных раёнах краіны выдэкава, дасягне 1,800 тысяч чалавек. Выдана афіцыйнае распараджэнне аб затрыманні ў арміі асоб тэрмін служ-бы якіх кагчаюцца ў верасні гэтага года. У патрабаваных з Чэхаславакіі раёнах 15 верасня мабілізуюцца ўсе селянскія коні, прыватныя аўтамабілі, скарачэння рух аўтобусаў і пасажыр-скіх паяздоў. Да аўстрыйскай і савен-ска-баварскай граніц з Чэхасла-вакіяй стігнаўца новыя войскі часці пераважна танкавыя алучэнні і часті пражкай і зенітнай артылерыі. На прадатчыкам у дні норбюрскага з'ез-да германскіх фашыскай партыі па-ра-дзе будзе ўдзельнічаць 80 тысяч штур-мавоў, якія з Норбюрга будучы на-кіраваны на манеўры.

Мабілізацыя рабочых на фертыфіка-цыйнай работы праводзіцца ўзмон-нымі тэмамі. За апошнія два тыдні в Франкфурта-на-Майне адпраўлена на заходнюю граніцу 27 тысяч чалавек. Ваеннае і гаспадарчае кіраўніцтва «Стрэйц Імперы» прымае тэрміновыя меры да перабору ўсяго жыцця краіны на ваенныя рэйкі. Выступішы некаль-

кі дзён назад на ваенным прапінжар-стве ў горадзе Мангеем прадстаўні-цтва ваеннага міністэрства разгорт-ваў нацую праграму мерапрыемстваў у выпадку пачатку ваіны; з першага дня ваіны рабочыя ваеннай прамысловасці чэравазіцца на ваенны рэжым. Кіраў-ніцтва прапінжарства пярэдае ў ружі ваенных чыноўнікаў. За парушэнне іх загалду рабочыя будучы адвадзяць ваеннаму суду. Зарплата адміністрацы-і рабочыя будучы атрымаваць ваенны паяк. Усе знаходзячыся ў банках і ў ашчэдачых сродкі будучы кафікава-ны дзяржавнай на патрэбы ваіны. «Не-благанадзейныя» элементы будучы ад-праўлены на фронт для каланія аю-паў, якое будзе рабіцца пад наглядом сцяпальных карных устанав.

На прапінжарствах устаўнаўляюцца асобы ваенны кантроль, функцыі якога будучы выконваць пасты ОС (ахоўныя атрады).

Шалёныя ваенныя прыгатаванні вы-клікаюць сур'ёзную трывогу і незадо-леннасць сярод усёх слаўў насельніцтва Германіі. Характэрна ўзмацненне не-задоволення сярод салдат германскай арміі і прыватных рэзервістаў. На манеўрах у Саксоніі паста апрааробле-на на працягу 42 гадзін 125-кілометра-вага пераходу салдаты ўзбунтавалі і патрэбавалі два дні адпачынку.

